

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

Інститут гуманітарної підготовки та державного управління

Кафедра філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖАЮ

Директор Інституту

інформаційних технологій

Лютак І. З.

(підпись) (прізвище та ініціали)

« ____ » 2022 р.

Основи академічного письма

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень
(рівень вищої освіти)

галузь знань

15 Автоматизація та приладобудування
(шифр і назва)

спеціальність

151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
(шифр і назва)

освітньо-професійна програма “Комп’ютеризовані системи управління та
автоматика”

вид дисципліни

обов’язкова

Івано-Франківськ-2022

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Основи академічного письма» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр 1		Семестр _____	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	3	3	3	3		
Кількість модулів	1	1	1	1		
Загальний обсяг часу, год	90	90	90	90		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	36	6	36	6		
лекційні заняття	-	-	-	-		
семінарські заняття	-	-	-	-		
практичні заняття	36	6	36	6		
лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год, у т.ч.	54	84	54	84		
виконання курсового проекту (роботи)	-	-	-	-		
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-	14	-	14		
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	-	-	-	-		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	12	12	12	12		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	27	43	27	43		
підготовка звітів з лабораторних робіт	-	-	-	-		
підготовка до заліку	15	15	15	15		
Форма семестрового контролю	залік		залік			

2. МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни – формування у студентів навичок академічної культури та академічної грамотності, необхідних для успішного провадження науково-дослідницької та науково-навчальної роботи в університеті.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- знати традиції академічного спілкування;
- розрізняти жанри академічного письма;
- оперувати поняттями «науковий стиль», «науковий текст», «академічна комунікація», «академічне письмо», знати їхні інтегральні та диференційні характеристики;
- генерувати наукові ідеї, моделювати наукові знання й організовувати процес академічного письма;
- послуговуватися репрезентаційними й аргументаційними формами мовлення в академічній комунікації;
- створювати фрагменти текстів-розповідей, текстів-описів, текстів-міркувань, текстів-доказів, текстів-визначенень, ураховувати особливості їх побудови;
- вести наукову дискусію, доводити або спростовувати актуалізовані твердження;
- піддавати компресії чужий текст, групувати джерела, систематизувати матеріал, покликатися на авторитетних науковців, цитувати їх позиції;
- академічно грамотно обґрунтовувати актуальність теми, висвітлювати стан розроблення проблеми, формулювати об'єкт, предмет, мету й завдання;
- застосовувати різні види правок академічного тексту;
- писати академічне есе.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, відповідно до освітнього стандарту:

загальних:

ЗК 02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

фахових:

ФК 15. Здатність брати участь у проєктуванні систем автоматизації, мати базові знання зі змісту і правил оформлення проектних матеріалів, складу та послідовності виконання проектних робіт із врахуванням вимог нормативно-правових документів.

Результати навчання дисципліни деталізують такі програмні результати навчання:

ПРН 14. Вміти використовувати у виробничій і соціальній діяльності фундаментальні поняття категорії державотворення для обґрунтування власних світоглядних позицій та політичних переконань з урахуванням процесів соціально-політичної історії України, правових засад та етичних норм.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Теми практичних (семінарських) занять

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 2.

Таблиця 2 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	поряд-ко вий номер	розділ, підроз-д іл
M 1	Українськомовна академічна комунікація: теоретичні і практичні засади	36			
3М1	Формування академічної культури студента.	16			
П 1.1	Вступ. Мета та завдання курсу. Академічне письмо як один із різновидів наукового (академічного) спілкування. Науковий стиль, науковий текст, академічна комунікація.	2		2 (о) 3 (о)	C.14-23 1.3.2
П 1.2	Культура особистості дослідника. Академічна добродетель і її порушення. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі. Західний досвід покарання за нечесність. Авторське право. Плагіат як крадіжка інтелектуальної власності. Види плагіату. Академічний плагіат.	2		1 (і) 2 (д) 3 (д)	C. 21–33, C. 42–55 C. 145–169 C. 1–33
П 1.3–1.4	Різновиди компресії наукового тексту: тези, конспект, реферат, анотація. Покликання, перепокликання та цитування, перецитування, самоцитування: доцільність, вмотивованість, аргументованість, коректність.	4		2 (о) 2 (д)	C.64-74 C. 83–85
П 1.5	Вимоги до укладання списку використаних джерел у науковій роботі. Монографічний і аналітичний бібліографічний опис. Особливості опису інтернет-джерел.	2		1 (о)	C. 20–23
П 1.6–1.7	Вступна й висновкова частини у структурі академічного тексту. Мовні кліше в академічному тексті. Основні функції й характеристики вступу академічного тексту. Академічно грамотне обґрунтування актуальності теми, висвітлення стану розроблення проблеми, формулювання об'єкта, предмета, мети та завдань. Зв'язок вступу та висновків. Співвідношення теми, мети, завдань і висновків академічного тексту. Типові помилки в написанні загальних висновків.	4		2(о) 1 (і)	C.85-90 C. 99–124

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
П 1.8	Вимоги до подання змісту наукової роботи. Правила оформлення таблиць, рисунків, формул. Додатки як структурний компонент наукової роботи.	2		4 (i)	C. 55–60
ЗМ 2	Створення та редагування академічного тексту	20			
П 2.1	Поняття про досконалий науковий текст. Дієвість наукового тексту (новлення стилю, виразність і читабельність, зв'язок «автор – читач»). Механізми впливу на читача (увага, цікавість, радість пізнання, співдумання, проблемний виклад, діалогічність, недомовленість). Головні чинники виразності (ясність, стисливість, композиційна довершеність)	2		3 (o) 3 (i)	3.1–3.4 C. 22–44
П 2.2	Поняття про «науковий жаргон». Вияви «наукового жаргону» на лексичному та граматичному мовних рівнях (перенасичення тексту термінами, невідповідне застосування термінів з інших наук, термінологічне псевдониматство, непотрібні запозичення, громіздкі речення, нагромадження іменників, багатослів'я, марнослів'я («вода»)).	2		3 (o)	2.1-2.3
П 2.3	Види академічних текстів за формою комунікації та способом викладу матеріалу. Текст-розповідь. Текст-опис. Текст-міркування. Текст-доказ. Текст-визначення. Особливості побудови.	2		2 (o)	C.45-55
П 2.4	Абзац як структурний елемент академічного тексту і засіб реалізації категорій зв'язності й цілісності. Структура абзацу. Роль першого речення в абзаці. Логіко-смисловий аналіз побудови речень та абзаців. Типи зв'язків речень в абзаці. Доцільність / недоцільність використання лексичних повторів. Способи і засоби досягнення точності, послідовності, зрозумілості.	2		2(о) 2 (д)	C.74-85 C. 92–98
П 2.5–2.6	Вибір нормативних лексико-семантичних та фразеологічних мовних засобів для створення академічного тексту. Поняття про термін. Вимоги до терміна. Загальнонаукові та вузькоспеціальні терміни. Терміни і професіоналізми.	4		2(о) 3 (o)	C.116-1 22 1.2.1

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
П 2.7–2.8	Граматичні мовні засоби в академічному тексті. Вибір нормативних граматичних форм для створення академічного тексту. Дієслівне та прийменникове керування. Активні й пасивні дієприкметники. Вибір синтаксичної побудови. Порядок слів. Однорідні члени речення. Дієприслівникові звороти. Вставні та вставлені конструкції.	4		2(о) 2 (д) 2 (і)	C.123-1 29 C. 104-116 C. 36-55
П 2.9	Академічне есе як один із жанрів академічного письма. Жанрові особливості й різновиди академічного есе. Етапи організації процесу академічного письма (написання есе). Структура академічного есе. Рекомендації щодо підготовки й написання академічного есе: критерії оцінювання.	2		2(о)	C.136-1 45
П 2.10	Інтерпретація та редагування власного академічного есе. Аналіз академічного есе крізь призму дотримання психологічних, логічних та мовностилістичних зasad створення академічного тексту.	2		2(о)	C.145-1 46

Разом:

Модуль 1, до якого входять два змістових модулі.

3.2 Завдання для самостійної та індивідуальної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Українськомовна академічна комунікація: теоретичні і практичні засади	12		
ЗМ1	Формування академічної культури студента.	8		
Т 1.3-1.4	Написати анотацію до наукової статті за фахом.	4	1 (о) 2 (о)	C. 5-14 C.64-74
Т 1.5	Подати тези наукової статті за фахом	2	1 (о)	C. 14-20
Т 1.8	Подати різні види бібліографічного опису (до статті за фахом).	2	1 (о)	C. 20-27

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
ЗМ2	Створення та редагування академічного тексту	4		
T 2.9-2.10	Написати академічне есе на одну із запропонованих тем.	4	1 (о) 2(о)	C. 27–38 C. 136-145

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Основна література

- 1 (о). Венгринюк М. І., Литвин Н. Б., Мельник О. М. Основи академічного письма: методичні вказівки до виконання самостійної роботи. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2021. 45 с.
- 2 (о). Колоїз Ж. В. Основи академічного письма : практикум. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2019. 178 с.
- 3 (о). Селігей П. Світло і тіні наукового стилю. К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2018. 628 с.

3.2 Додаткова література

- 1 (д). Венгринюк М. І., Мельник О. М. Українська мова за професійним спрямуванням : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 100 с.
- 2 (д). Лютий Т. В., Денисова О. С. Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів : навчальний посібник. Суми, 2019. 186 с.
- 3 (д). Назаровець С., Борисова Т. Відкритий доступ до наукових цитувань : практичний посібник. К. : ДНТБ України, 2019. 33 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 1 (i). Ревуцька С. К., Зінченко В. М. Академічне письмо : навчальний посібник. Кривий Ріг, 2019. 130 с. URL: <http://surl.li/agkel>
- 2 (i). Селігей П. Іменниковість versus дієслівність: у пошуках золотої середини. *Мовознавство*. 2014. № 4. С. 36–55. URL: <http://surl.li/cxlaa>
- 3 (i). Селігей П. Типи багатослів'я в наукових текстах. *Українська мова*. 2013. № 4. С. 22–44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukrm_2013_4_4.
- 4 (i). Шкіцька І. Ю. Основи академічної добросердечності. Практикум : навч.-метод. посіб. Тернопіль ТНЕУ, 2018. 64 с. URL:<http://surl.li/cxlaf>

4. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання і вивчення дисципліни «Основи академічного письма» використано такі методи навчання, як: МН 1.2 – розповідь-пояснення; МН 1.3 – бесіда; МН 2.1 – ілюстрування; МН 2.4 – комп’ютерні і мультимедійні методи; МН 3.1 – вправи; МН 9 –

порівняння; МН 10 – узагальнення; МН 18 – методи самостійної роботи вдома; МН 20.7 – бесіда-діалог.

5. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Відпрацювання пропущених занять здійснюються на консультації відповідно до встановленого графіка.

У разі виявлення plagiatу чи недотримання академічної доброчесності студент має змогу повторно виконати завдання, однак максимальна кількість балів за повторно виконане завдання зменшиться на три бали.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Упродовж вивчення дисципліни будуть застосовані **такі методи і форми контролю:**

1) метод усного контролю: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; 2) метод письмового контролю; 3) метод тестового контролю. Форми : поточний і підсумковий контроль.

Схему нарахування балів під час оцінювання знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 4.

Таблиця 4 – Схема нарахування балів під час оцінювання знань студентів з дисципліни

Семестровий модуль № 1	
П 1.1 – 1.2 Виконання практичних завдань (вправи, тести)	5
П 1.3 Написання резюме	5
П1.4 Написання мотиваційного листа	10
П 1.5 Анотація до наукової статті (за фахом)	10
П 1.6–1.7 Тези до наукової статті (за фахом)	10
П 1.8 Виконання практичних завдань (вправи, тести)	5
П 2.1–2.2 Виконання практичних завдань (вправи, тести)	5
П 2.3 Виконання практичних завдань (вправи, тести)	5
П 2.4 Виконання практичних завдань (вправи, тести)	5
П 2.5 Виконання практичних завдань (вправи, тести)	5
П 2.6 Виконання практичних завдань (вправи, тести)	5
П 2.7–2.8 Виконання практичних завдань (вправи, тести)	5
П 2.9 Академічне есе	15
П 2.10 Підсумкова контрольна робота (у формі тестування)	10
Разом	100

7. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	задовільно
60-66	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни